

Svenska infektionsläkarföreningens synpunkter på delbetänkande ”Stärkt pandemiberedskap (SOU 2025:48)”

Svenska infektionsläkarföreningen (SILF) har tagit del av följande avsnitt av betänkandet: Kapitel 4, kapitel 7.5, kapitel 7.6 samt kapitel 8.1.1.

Sammanfattningsvis är SILF positiva till planen. Vi bedömer att förslagen leder till en förbättrad beredskap vid kommande pandemier. Det är positivt att man belyser samverkan mellan myndigheter och andra aktörer.

Vad gäller undantagen från smittskyddslagen vid omfattande smittspridning (kapitel 7.5) följer vi resonemanget utan ytterligare synpunkter. Det är bra att individens skyldigheter understryks, både här och i kapitel 8.1.1. Vi ser Folkhälsomyndighetens möjligheter att göra undantag på nationell nivå, men är osäkra på om det gäller även regionalt. Vid stor variation av smittspridning inom landet kan det finnas behov av regionala undantag.

Vad gäller hälsokontroller i kapitel 7.6 är vi positiva till skifte från 'konstaterat utbrott' till 'grundad anledning' inför beslut om hälsokontroll. Vi noterar att provtagning kan utökas till resande från länder icke-närliggande till utbrottsland. Här ska göras en samlad bedömning i enskilda fall. Detta ökade handlingsutrymme bör innebära en fördel. Vi har förståelse för resonemanget om oförändrat system vad gäller tvångsåtgärder vid provtagning.

Beslut kring provtagning/hälsokontroller är väl definierat men vi har svårt att se vem som har ansvaret för utförandet. Detta kan göras tydligare liksom förhållningssätt vid långa ledtider från provtagning till provsvar. Möjligen kan man också utveckla betydelsen av förhållningsregler vid karantän i hemmet.

Vi uppskattar det välskrivna kapitel 4 om bakgrunden kring pandemier. Två funderingar på detaljnivå: I beskrivningen av zoonotisk influensa finns viss otydlighet (4.3, 4.3.1). Klassas den regelbundna rekombinationen av säsongsinfluensa i djur med fortsatt spridning som en zoonos i likhet med ett 'nytt' influensavirus som sprids

från djur till människa? Dessutom i 4.3.1: kopplingen mellan ryska snuvan, coronavirus och djur/fladdermus är något oklar.

2025-08-02

För Svenska infektionsläkarföreningen

Per Åkesson, Vetenskaplig sekreterare.